

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	Istorie
1.3 Catedra	
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	INSTITUȚII ȘI IDEOLOGII ALE PUTERII ÎN EUROPA

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	REGIMURILE POLITICE TOTALITARE, IDEOLOGII ȘI STRUCTURI INSTITUȚIONALE						
2.2 Titularul activităților de curs	LECT.UNIV.DR. CRISTINA PREUTU						
2.3 Titularul activităților de seminar	LECT.UNIV.DR. CRISTINA PREUTU						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					38
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					
Examinări					10
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	X
4.2 de competențe	X

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	X
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	X

6. Competențe specifice acumulate

6.1 Competențe profesionale	- Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei instituțiilor și ideologiei puterii, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniu - Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din surse primare și interpretarea lor. - Utilizarea unor metode moderne de cercetare și interpretare istorică - Capacitatea de participare la dezbateri publice și manifestări științifice consacrate problematicii instituțiilor și ideologiei puterii - Capacitatea de a sintetiza informațiile bibliografice și documentare cu caracter istoric și de a le organiza după criteriul relevanței.

6.2 Competențe transversale	- îndeplinirea eficientă, la termen și cu rigurozitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. - aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. - căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor învățării continue - dezvoltarea obișnuinței dezbaterii argumentate și a construcției logice a discursului - autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii specifică domeniului.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Acest curs își propune să familiarizeze studenții cu problema apariției și evoluției regimurilor politice totalitare, urmărind o analiză a specificului regimurilor totalitare.
7.2 Obiective specifice	La finalul cursului studentul trebuie să fie capabil: a. să folosească critic multitudinea de surse istorice pentru a înțelege tipologia regimurilor și societăților totalitare; b. să poată analiza comparativ diferitele forme de regimuri totalitare.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
Apariția totalitarismelor. Condiționări istorice, politice, societale, culturale	Expunerea; conversația	
Partidul Comunist Bolșevic și problemele Rusiei în Primul Război Mondial	Expunerea; conversația	
De la comunismul de război la Noua Politică Economică	Expunerea; conversația	
Perfecționarea practicii totalitare - Stalinismul	Expunerea; conversația	
Totalitarismele europene. Cazul Italiei fasciste	Expunerea; conversația	
Totalitarismele europene. Cazul Germaniei naziste	Expunerea; conversația	
Al Doilea Război Mondial și relegitimarea comunismului	Expunerea; conversația	
Sovietizarea Europei de Est și impunerea modelului totalitar	Expunerea; conversația	
Crizele blocului comunist european	Expunerea; conversația	
Maturizarea regimurilor comuniste din Europa	Expunerea; conversația	
Criza sistemică a anilor '80 și căderea regimurilor comuniste din Europa	Expunerea; conversația	
Istorie și istoriografie. Analiza și înțelegerea regimurilor politice de factură totalitară	Expunerea; conversația	
Bibliografie: I. Ciupercă, <i>Totalitarismul – fenomen al secolului XX. Repere</i> , Iași, 2006. Dmitri Volkogonov, <i>Lenin – o nouă biografie</i> , Ed. Orizont, București, f.a.. Hanna Arendt, <i>The Origins of Totalitarianism</i> , N.Y., Humanitas, 1994. Raymond Aron, <i>Democrație et totalitarisme</i> , Paris, 1956. Francois Furet, <i>Trecutul unei iluzii. Eseu despre idea comunistă în secolul XX</i> , București, 1996. Bold, Emilian; Ciupercă, Ion, <i>Ascensiunea nazismului (1919-1936). Cum a fost posibil?</i> , Iași, Editura Demiurg, 2010. Butnaru, Leo, <i>Panorama poeziei avangardei ruse</i> , Editura UAIC, 2015. Calvacoressi, Peter, <i>Europa de la Bismark la Gorbaciov</i> , Iași, Editura Polirom, 2003. Carrère, d'Encausse Hélène, <i>Le pouvoir confisqué. Gouvernants et gouverné en URSS</i> , Brodart et Topine, 1988. Eadem, <i>URSS a murit, trăiască Rusia!</i> , Editura Artemis, 2010.		

Chatelet, François; Evelyne Pisier, *Concepțiile politice ale secolului XX*, București, Humanitas, 1994.
 Djilas, Milovan, *Intâlniri cu Stalin*, Craiova, f.a.
 Fontaine, Andre, *Istoria Războiului Rece*, București, Editura Militară, 1992.
 Koch, Stephen, *Sfârșitul inocenței. Intelectualii din Occident și tentația stalinistă. 30 de ani de război secret*, Albatros, 1997.
 Judt, Tony, *Epoca postbelică. O istorie a Europei de după 1945*, Editura Polirom, Iași, 2008.
 Launay, Jacques de, *Istoria secretă a cominternului (1919-1943). Eșecul unei speranțe*, Editura Venus, 1993.
 Medvedev, Roy, *Oamenii lui Stalin*, București, Editura Meridiane, 1993.
 Pascal, Larot, *Perestroika: URSS sub Gorbaciov (1985-1991)*, București, Editura Corint, 2002.

8. 2 Seminar	Metode de predare	Observații
De la socialismul utopic la socialismul științific.	Dezbateri	
Avangardism și proletcultism	Dezbateri, comentare de documente	
Problema terorii în regimurile totalitare. Alexandr Soljenitin, <i>Arhipelagul Gulag</i> , Editura Univers, 1997.	Dezbateri	
Viziunea lui Benito Mussolini asupra evoluției statului	Dezbateri, comentarea de documente	
Cultul liderului. Joseph Goebbels, <i>Și-acum, ridică-te popor, iar tu furtună dezlănțue-te!</i> , București, Tiparul Românesc, 1943.	Dezbateri, comentare de documente	
Propaganda de război	Dezbateri, comentare de documente	
Elemente ale legitimării noului regim. Anisescu, Cristina și Moldovan, Silviu (ed.), <i>Pseudomemoriile unui general de Securitate</i> , București, Editura Humanitas, 2007.	Dezbateri, comentare de documente	
Implicațiile revoluția maghiare din 1956	Dezbateri, comentare de documente	
Cultura anilor '60 și recreionarea eroilor naționali. Studiu de caz: Filmul istoric românesc.	Dezbateri, comentare de documente	
Efectul politicii de perestroik in blocul comunist.	Dezbateri, comentare de documente	
Justiția de tranziție	Dezbateri, comentare de documente	
Bibliografie: Pipes, <i>Scurtă istorie a revoluției ruse</i> , Editura Humanitas, 1998. Preda Dumitru; Retegan, Mihai, <i>Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene</i> , Fundația Culturală Română, 2000. Roland, Paul, <i>Nazismul. O istorie ilustrată</i> , Editura Corint, 2012. Snyder, Timothy, <i>Tărâmul morții. Europa între Hitler și Stalin</i> , București, Editura Humanitas, 2012. Soulet, Jean-Francois, <i>Istoria comparată a statelor comuniste. Din 1945 până în zilele noastre</i> , Iași, Editura Polirom, 1998.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline este coroborat cu așteptările comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului. Cursul urmărește să ofere studenților o mai bună pregătire în domeniu, înțelegerea fenomenelor istorice aferente temei, precum și dobândirea de competențe profesionale specifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participarea activă la orele de curs; parcurgerea bibliografiei; însușirea conceptelor și a	Colocviu	60%

	problematicii abordate în cadrul orelor de curs		
10.5 Seminar/laborator	Activitatea din cadrul seminarului; claritatea și calitatea răspunsurilor	Activitate seminarială	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la discuții, însușirea noțiunilor de bază, observațiile personale.			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....